

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут вищої освіти НАПН України
Маріупольський державний університет

Міжнародна науково-практична конференція

**«Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності
сучасного університету»**

25-26 травня 2017 року

Збірник матеріалів конференції



Україна – Маріуполь – МДУ

2) задля підвищення якості моделювання ефективності використання людського капіталу й забезпечення збалансованого розвитку підсистем суспільства слід уточнити основні поняття та удосконалити інтегральний показник розвитку людського потенціалу;

3) з метою підвищення вірогідності моделювання мінливості параметрів людського капіталу й ефективності його використання доцільним є добичі інформації із застосуванням методів вибіркового спостереження, що скорочує термін та витрати на їх залучення.

I. Aleksandrov

EDUCATION COMPETITIVE HUMAN CAPITAL

Analyzed the importance of education in ensuring humanity competitiveness of human capital. The results of the study are some drawbacks index measuring human capital, which is a central feature of its competitiveness. To improve the quality of modeling effective use of human capital and ensuring balanced development of society subsystems should clarify and improve the basic concepts of integral human development index.

Keywords: competitiveness, human capital, education, sustainable development, sustainable development.

УДК 378.147(043)

Балабанова Н.В.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У тезах розглянуто роль та значення впровадження інноваційних технологій в навчальний процес підготовки студентів економічних спеціальностей, наведено приклади їх використання зарубіжними вищими навчальними закладами.

Ключові слова: інноваційні технології навчання, ділові ігри, конкурентоспроможність, імітаційна система «Ніксдорф Дельта».

В сучасних умовах переходу системи освіти до ринкових відносин, поняття конкурентоспроможності стає невід'ємним елементом діяльності вищих навчальних закладів. На ринку освіти розгортається конкурентна боротьба між освітніми установами, які пропонують аналогічні послуги, за залучення бажаних абітурієнтів та студентів.

Конкурентоспроможність вищого навчального закладу можна трактувати як його здатність бути виділеним серед інших вищих навчальних закладів в силу найкращих показників, таких як якість освіти та викладання, вартість навчання, форми і методи навчання, умови та місце розташування, престиж, масштаби проведення науково-дослідницької діяльності, міжнародна діяльність, відповідність освіти потребам та вимогам ринку праці, оцінка випускників роботодавцями та ін.

Демографічний спад, наслідком якого є скорочення попиту на освітні послуги, зовнішній конкурентний тиск, зміна поведінки споживачів освітніх послуг та змінні вимоги ринку праці та роботодавців обумовлюють необхідність пошуку та використання вищими навчальними закладами нових інструментів підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

У сучасному світі знання є необхідним, але недостатнім результатом навчання студентів, оскільки не забезпечують їх готовність до самостійної діяльності. Як наслідок, метою освітніх закладів є не стільки підготовка кадрів з ґрунтовними знаннями, стільки спеціалістів з розвиненими професійними навичками, готових до виконання відповідних до фаху дій, здатних аналізувати соціально-економічний стан стосовно того або іншого об'єкту та бути спроможними надати адекватну оцінку та діяти в умовах будь-якої ситуації [1].

За результатами проведеного Міністерством освіти України моніторингу якості надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, вимог ринку праці до вмінь випускників вищих навчальних закладів, звернень та пропозицій роботодавців з питань забезпечення якості професійної підготовки випускників визначено, що в умовах ринкової економіки ситуація з організацією практичної підготовки у вищих навчальних закладах суттєво погіршилась [2].

Вирішення такої проблеми передбачає наряду з використанням традиційних лекційних та семінарських занять, впровадження новітніх (інноваційних) форм та методик навчання, які сприяють формуванню у студентів необхідних для успішної професійної діяльності практичних навичок та компетенцій. В числі останніх на сучасному етапі віддається перевага імітаційним технологіям навчання, до числа яких відносяться ділові ігри.

На сучасному етапі у світі використовується більше 2000 ділових ігор. Експериментальне ігрове моделювання стало інтенсивно розвиватися з середини 50-х років. Перші ігри були розроблені в США (1955 р., "Rand Corporation"; 1958 р., Американська асоціація управління). Розповсюджуються й впроваджуються ділові ігри в Англії, Канаді, Японії, Франції, Німеччині, Польщі, Росії [3]. Використання ділових ігор у навчальних закладах нашої країни також присутнє, але, скоріше, поки як виключення.

Останнім часом набуває поширення розроблення та використання у навчальному процесі віртуальних лабораторій і підприємств, що дозволяє студентам бути безпосереднім учасником всього процесу функціонування таких підприємств, відпрацьовувати виконання конкретних операцій та дає можливість оцінювати та корегувати власними діями діяльність установи. Навчальні комп'ютерні системи (віртуальні лабораторії та підприємства), засновані на базі імітаційних моделей, виявляються найбільш перспективними з точки зору формування професійних навичок, необхідних сучасним фахівцям і істотно підвищують ефективність та якість навчання студентів.

Прикладом зазначених новітніх освітніх технологій може бути комп'ютерна навчально-імітаційна система «Ніксдорф Дельта», яка призначена для формування стратегічного мислення та навичок управління підприємством студентами в умовах ринкової конкуренції та може бути ефективно використана для підготовки сучасних фахівців в сфері економіки та менеджменту.

Імітаційна система «Ніксдорф Дельта» є аналогом комп'ютерної навчальної програми LUDUS, яка була розроблена спеціалістами Німеччини у 1990 році та активно використовується вищими навчальними закладами країни в процесі підготовки фахівців в сфері економіки та управління [4].

Ділова гра «Ніксдорф Дельта» є інтерактивною моделлю управління фінансово-господарською діяльністю віртуального підприємства, для використання якої необхідні знання основ фінансового менеджменту, фінансового планування, аналізу, маркетингу та інших економічних дисциплін.

Актуальність стратегічної ділової гри також обумовлена тим, що вона дозволяє на базі створених імітаційних моделей формувати професійні знання в сфері управління фінансово-господарською діяльністю підприємства в конкурентних ринкових умовах, а також надає можливість прогнозувати розвиток підприємства з урахуванням кредитно-інвестиційного механізму [5].

«Ніксдорф Дельта» пройшла адаптацію і була рекомендована Міністерством освіти Російської Федерації до використання в своїх вищих навчальних закладах, активно використовується економічними вищими навчальними закладами Республіки Білорусь, в Україні вже проводяться бізнес-тренінги та міжвузівські олімпіади на базі зазначеної імітаційної моделі підприємства.

З урахуванням переваг, які надає система освіти студентів з використанням активних методів навчання, впровадження у навчальний процес інноваційних технологій в значній мірі дозволить розв'язати проблему практичної підготовки студентів економічних спеціальностей, набуття ними професійних навичок та знань та сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Список використаної літератури

1. Кожушко Л., Кузнецова Т. Інноваційні технології в практичній підготовці менеджерів [Електронний ресурс] /Л.Кожушко, Т.Кузнецова. - Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?. – Назва з екрана.
2. Про практичну підготовку студентів [Електронний ресурс]: лист Міністерства освіти і науки України від 7 лютого 2009 р. - № 1/9-93 / Міністерство освіти України. – Режим доступу: <http://www.uapravo.net/akty/postanovi-resolution/akt5bpib3t.htm>. - Назва з екрана.
3. Чеглакова Л.С. Применение деловых игр в подготовке специалистов экономических профилей [Электронный ресурс] /Л.С.Чеглакова. - Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/primeneniye-delovyh-igr-v-podgotovke-spetsialistov-ekonomicheskikh-profiley>. - Загл.с екрана.
4. Рудая И.Л. Стратегическая деловая игра «Никсдорф Дельта: учеб. пособие / И. Л. Рудая. – М.: ЗАО «АНДА», 2000. – 128 с.
5. Варфоломеев А.М. Имитационные интерактивные модели управления финансово-хозяйственной деятельностью предприятия – основа подготовки конкурентоспособных специалистов финансово-кредитного профиля [Электронный ресурс]/ А.М.Варфоломеев. – Режим доступа: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5189/1/varfolomeev.pdf>. - Загл.с екрана.

N. Balabanova

INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGY AS A TOOL FOR IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The thesis considers the role and importance of innovative technologies in educational process of preparation of students of economic specialties, examples of their use of foreign higher education institutions.

Key words: innovative technology of training, business games, competitive, simulation system "Nixdorf Delta".

УДК 339.137:378.4(043)

Беззубченко О.А.

ЛІДЕРСТВО ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У тезах розглядається розвиток теорії лідерства. На основі порівняльного аналізу проведено співставлення функцій лідерства та менеджменту. Визначено, що використання лідерського потенціалу дасть змогу вдосконалити внутрішню структуру відносин в організації (ВНЗ), забезпечити невпинний рух вперед для досягнення якнайкращих результатів.

Ключові слова: лідерство, менеджмент, керівництво, конкурентоспроможність.

Вищі навчальні заклади (ВНЗ), які досягають успіху та мають конкурентні переваги, відрізняються від інших головним чином тим, що мають більш динамічне та ефективне керівництво. Під керівництвом, з точки зору власника, розуміється чи то індивід (керівник), чи то група (керівний склад), або процес, який володіє індивідуальними особливостями способу управління ВНЗ. До слів керівник, керівництво часто відносять такі поняття і явища як лідер та лідерство. В деяких випадках ці слова є синонімами, але це не зовсім так.

Природа лідерства може бути краще зрозуміла, якщо порівняти її власно з управлінням. Бути менеджером і бути лідером в організації (ВНЗ) – це не одне й те ж. Менеджер в своєму впливі на роботу підлеглих і побудові стосунків з ними перш за все використовує і